

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o roamingu ve veřejných mobilních komunikačních sítích v Unii (přepracované znění)

KOM(2011) 402 v konečném znění – 2011/0187 (COD)

(2012/C 24/29)

Zpravodaj: **pan HENCKS**

Dne 22. července 2011 se Rada, v souladu s článkem 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o roamingu ve veřejných mobilních komunikačních sítích v Unii (přepracované znění)

KOM(2011) 402 v konečném znění – 2011/0187 (COD).

Specializovaná sekce Doprava, energetika, infrastruktura a informační společnost, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 7. října 2011.

Na 475. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 26. a 27. října 2011 (jednání dne 26. října 2011), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 150 hlasy pro, 4 členové se zdrželi hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Platnost nařízení (ES) č. 717/2007, které stanovuje cenové stropy roamingu v mobilních komunikačních sítích pro velkoobchodní a maloobchodní trh, vyprší 30. června 2012, aniž by se rozvinula zdravá hospodářská soutěž a uživatelé již nemuseli platit přemrštěné ceny.

1.2 Je tedy zřejmé, že EU musí znovu zasáhnout, pokud si přeje uskutečnit cíl, který si stanovila v rámci Digitální agendy pro Evropu a jenž je zaměřen zejména na to, aby se rozdíl mezi roamingovými a vnitrostátními tarify nejspíše do roku 2015 přiblížil k nule.

1.3 EHSV vítá nová opatření, která jsou podle něj přiměřená a vhodná pro to, aby byla zaručena dostupnost služby obecného hospodářského zájmu a přístup k ní za dostupné ceny. Nově navrhovaná snížení cenových stropů jsou krokem správným směrem, tedy k tomu, že ve střednědobém horizontu přestanou existovat roamingové ceny v jakékoli specifické podobě.

1.4 EHSV rovněž v zásadě souhlasí s ustanovením, které zákazníkovi umožní volný přístup k roamingovým hlasovým, SMS a datovým službám libovolného alternativního poskytovatele roamingu, s nímž existuje propojení.

1.5 EHSV však lituje, že návrh Komise nedoprovází studie dopadu nových opatření na zaměstnanost a pracovní podmínky v tomto odvětví.

1.6 Co se týče délky odchozích roamingových hovorů, EHSV žádá, aby byl snížen limit první minimální účtované délky, která je v současnosti stanovena na 30 sekund, a zároveň byl zohledněn vývoj v této oblasti, k němuž dochází v některých členských státech.

2. Přehled vývoje

2.1 Od roku 2005 je snížení cen za roaming v mobilních komunikačních sítích pro uživatele cestující v Evropské unii součástí politiky elektronických komunikací a průmyslu EU.

2.2 Jelikož opakované výzvy Komise určené operátorům, aby snížili přemrštěné sazby za roaming v mobilních komunikačních sítích, zůstaly nevyslyšeny, EU se rozhodla zasáhnout prostřednictvím regulace cen.

2.3 Prostřednictvím nařízení (ES) č. 717/2007 EU zavedla od 1. září 2007 cenový strop pro minutu roamingových hlasových volání – eurotarif (pro velkoobchodní a maloobchodní trh), jehož výše se do roku 2010 snižovala o 0,03 EUR ročně.

2.4 Navzdory tomu, že eurotarif byl stanoven pod nejvyšší přípustnou mez, aby ponechal dostatečný prostor, a umožnil tak zdravou konkurenci mezi operátory, Komise musela konstatovat, že obecně se průměrné ceny uplatňované operátory příliš nevdalovaly od regulovaných stropů.

2.5 Za těchto podmínek byla platnost nařízení (ES) č. 717/2007 prodloužena do 30. června 2012, přičemž byly každoročně zároveň dále snižovány maximální ceny hlasových volání. Při téže příležitosti byl rovněž zaveden cenový strop pro SMS (velkoobchodní i maloobchodní ceny) a velkoobchodní ceny za roamingový přenos dat, ačkoli maloobchodní ceny těchto údajů nebyly regulovány.

2.6 Aby spotřebitelé nemuseli nést „skryté náklady“, od 1. července 2009 se jim po uplynutí 30 sekund fakturují odchozí hovory po sekundách a příchozí hovory se jim fakturují po sekundách v plné délce.

3. Nový návrh Komise

3.1 Vzhledem k tomu, že nařízení (ES) č. 717/2007 vyprší 30. června 2012 a ve zprávě o vývoji trhu mobilních roamingových služeb sestavené Komisí se konstatuje, že tarify (mimo specifických balíčků) se dostatečně nezměnily, aby bylo uživatelům zajištěno, že nebudou platit přemrštěné ceny ve srovnání s konkurenčními vnitrostátními tarify, Komise nedávno předložila nový návrh na změnu výše uvedeného nařízení.

3.2 Kromě nového značného snížení cenových stropů do roku 2016 nebo 2022 nový návrh nařízení rovněž obsahuje tato strukturální opatření:

— oddělení roamingové služby od vnitrostátní služby, což by předplatiteli umožnilo zvolit jiného operátora pro roamingové služby (hlasové, SMS, datové) se zachováním stejného telefonního čísla;

— povinnost pro operátory sítí poskytovat velkoobchodní roamingový přístup.

3.3 Co se týče ustanovení ohledně tarifů, Komise navrhuje prodloužit platnost nařízení (ES) č. 717/2007 o deset let, tedy až do 30. června 2022, dokud se neprojeví účinnost strukturálních reforem.

3.4 Cenové stropy pro maloobchodní ceny by měly platit do 30. června 2016, zatímco pro velkoobchodní ceny by měly být zachovány maximální ceny po celé regulační období, pokud se hospodářská soutěž nerozvine dostatečně dříve.

3.5 Roamingové datové služby na maloobchodní úrovni, které jako jediné dosud nejsou v současnosti regulovány, vykazují stále přemrštěné ceny, které někdy dosahují i sedminásobek velkoobchodních cen.

3.6 Proto se uvažuje o regulačním zásahu, jímž by se do roku 2014 postupně snížily maloobchodní ceny za datové služby po kilobytech. Dokud nebudou cenové stropy zrušeny, zůstanou od července 2014 do července 2016 konstantní, pokud vznik zdravé hospodářské soutěže neumožní jejich dřívější zrušení.

3.7 Cenové stropy pro velkoobchodní datové služby budou každoročně snižovány až do 30. června 2015 a poté zůstanou na téže úrovni až do vypršení platnosti nového nařízení (v zásadě v roce 2022).

4. Obecné připomínky

4.1 Nutnost řešit problémy související s roamingem za účelem vytvoření jednotného trhu spadá do rámce strategie Evropa 2020, Aktu o jednotném trhu i Digitální agendy pro Evropu.

4.2 EHSV připomíná, že elektronické komunikace představují službu obecného hospodářského zájmu, která musí být ze své podstaty všeobecně dostupná a přístupná za dostupné ceny.

4.3 EHSV tedy souhlasí se všemi opatřeními, jejichž účelem je, aby spotřebitelé neplatili přemrštěné sazby za roaming při uskutečňování nebo příjmu hlasových volání. EHSV také žádá Komisi, aby stejně energicky zakročila v případě nepřiměřených ziskových marží uplatňovaných operátory jiných služeb obecného hospodářského zájmu, kteří jsou v dominantním postavení.

4.4 Jeden z hlavních prvků Digitální agendy pro Evropu se týká mobilních roamingových služeb, jejichž cíl spočívá v tom, aby se rozdíl mezi roamingovými a vnitrostátními tarify nejpozději do roku 2015 přiblížil k nule, tj. aby byly ve střednědobém horizontu zrušeny veškeré zvláštní roamingové tarify.

4.5 Tento ohlášený cíl však není uveden jako oficiální ustanovení ve zkoumaném nařízení. Nové snižování cenových stropů pro roamingové služby ale neumožňuje téměř žádnou marži mezi vnitrostátními tarify a roamingovými tarify.

4.6 I když současný přístup, spočívající v prosazování snížených sazeb prostřednictvím stanovení stropů, vedl ke značnému snížení cen (viz tabulka sestavená EHSV níže), toto opatření ve zkoumaném nařízení není dostatečné ani trvalé.

	Hlasové služby EUR/min. bez DPH			SMS EUR/sms bez DPH		Data EUR/kilobyte bez DPH	
	velko- obchodní cena	malo- obchodní cena za odchozí hovor	malo- obchodní cena za příchozí hovor	velko- obchodní cena	malo- obchodní cena	velko- obchodní cena	malo- obchodní cena
<i>průměrná cena před 1.9.2007</i>		0,7692	0,417	—	—	—	—
Nařízení (ES) č. 717/2007							
max. cena 1.9.2007–31.8.2008	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
max. cena 1.9.2008–30.6.2009	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
max. cena 1.7.2009–30.6.2010	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

	Hlasové služby EUR/min. bez DPH			SMS EUR/sms bez DPH		Data EUR/kilobyte bez DPH	
	velko- obchodní cena	malo- obchodní cena za odchozí hovor	malo- obchodní cena za příchozí hovor	velko- obchodní cena	malo- obchodní cena	velko- obchodní cena	malo- obchodní cena
Nařízení (ES) č. 580/2008							
max. cena 1.7.2010–30.6.2011	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
max. cena 1.7.2011–30.6.2012	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
max. cena 1.7.2012–30.6.2013	0,14	0,32	0,11	0,03	0,10	0,30	0,90
Návrh nařízení KOM(2011) 402							
max. cena 1.7.2013–30.6.2014	0,10	0,28	0,10	0,03	0,10	0,20	0,70
max. cena 1.7.2014–30.6.2015	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
max. cena 1.7.2015–30.6.2016	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
max. cena 1.7.2016–30.6.2022	0,06	zrušená max. cena (*)	zrušená max. cena (*)	0,02	zrušená max. cena (*)	0,10	zrušená max. cena (*)

(*) Za podmínky, že hospodářská soutěž bude dostatečně rozvinutá.

4.7 Snížení cen neumožňuje vyřešit strukturální problémy, které přetrvávají na trhu s roamingem. Z toho důvodu EHSV souhlasí s tím, aby nový návrh nařízení obsahoval kromě sazebních předpisů i strukturální ustanovení, podle nichž musí původní operátoři od 1. července 2014 umožnit svým zákazníkům přístup k roamingovým hlasovým, SMS a datovým službám libovolného alternativního poskytovatele roamingu, s nímž jsou propojeni.

4.8 EHSV v zásadě vítá toto ustanovení, obává se však, aby toto opatření nezpůsobilo příliš velký příliv zákazníků k velkým operátorům v dominantním postavení na úkor malých operátorů, a to tím spíše, že jejich technické a obchodní náklady budou v souvislosti s prováděním navrhovaného opatření z důvodu pevných nákladů úměrně vyšší.

4.9 EHSV žádá Komisi, aby dbala na zajištění transparentnosti pro konečného zákazníka i při zapojení dalších subjektů do mobilních komunikačních sítí.

4.10 I když návrh Komise rozšířit přístup přeshraničních poskytovatelů mobilních služeb na trh (Mobile Virtual Network Operators/MVNO) může zvýšit konkurenceschopnost, EHSV lituje, že nebylo vyhověno požadavku Evropského parlamentu z roku 2005 prozkoumat dopad nařízení na malé poskytovatele mobilních telefonních sítí v Evropské unii a jejich pozici na celém trhu s roamingem.

4.11 EHSV je rovněž nucen konstatovat, že shrnutí analýzy dopadu a posouzení dopadu v příloze zkoumaného návrhu neposkytují žádnou informaci o očekávaných dopadech nových opatření na zaměstnanost či pracovní podmínky v tomto odvětví. EHSV tedy žádá o dodatečné analýzy.

4.12 Co se týče délky odchozích roamingových hovorů, EHSV žádá, aby byl snížen limit první minimální účtované délky, která je v současnosti stanovena na 30 sekund, a zároveň byl zohledněn vývoj v této oblasti, k němuž dochází v některých členských státech.

V Bruselu dne 26. října 2011.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON